

**OSNOVNA ŠKOLA IVANA BRNJIKA SLOVAKA
JELISAVAC**

**Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi
informacijsko-komunikacijske tehnologije**

srpanj 2021.

Na temelju članka 51. Statuta Statuta Osnovne škole Ivana Brnjika Slovaka, Jelisavac, Školski odbor na svojoj 2. sjednici održanoj 6. srpnja 2021. godine donio je

***Pravilnik o sigurnoj i odgovornoj upotrebi
informacijsko-komunikacijske tehnologije
OŠ Ivana Brnjika Slovaka Jelisavac***

1. Uvod
2. Osnovne sigurnosne odredbe
3. Školska IKT oprema i održavanje
4. Reguliranje pristupa IKT opremi
5. Sigurnost korisnika
6. Prihvatljivo i odgovorno korištenje informacijsko-komunikacijskih tehnologija
 - 6.1. Ponašanje na Internetu
 - 6.2. Autorsko pravo
 - 6.3. Dijeljenje datoteka
 - 6.4. Internetsko nasilje
 - 6.5. Korištenje mobilnih telefona

1. Uvod

Članak 1.

Ovaj pravilnik odnosi se na zaposlenike i učenike (u daljnjem tekstu termin korisnik odnosi se na osobe koje koriste IKT sustav Škole) kojima se dopušta uporaba IKT sustava u Školi.

U Školi je postavljena infrastruktura Hrvatske akademske i istraživačke mreže CARNet (u daljnjem tekstu: CARNet).

Učenici i zaposlenici moraju se pridržavati uputa za nesmetano i sigurno korištenje IKT-a koje im može dati administrator imenika, administrator resursa i administrator e-Dnevnika Škole.

Članak 2.

Za sigurno rukovanje IKT-om potrebno je uspostaviti pravila korištenja IKT-a kao i pravila ponašanja korisnika.

Školska računala moraju biti podešena tako da omogućе neometan pristup i korištenje IKT-a u nastavi i drugim odgojno-obrazovnim aktivnostima u Školi.

U Školi je potrebna kontinuirana edukacija učenika, nastavnika i ostalih zaposlenika kako bi se držao korak u korištenju informacijsko-komunikacijske tehnologije, kao i s nadolazećim prijetnjama računalnoj sigurnosti.

2. Osnovne sigurnosne odredbe

Članak 3.

Školska se oprema treba čuvati i koristiti pažljivo.

Članak 4.

Svi učenici moraju se pridržavati uputa koje im daju nastavnici radi sigurnog korištenja IKT-a.

Svi zaposlenici moraju se pridržavati uputa koje im može dati školski administrator sustava ili neka druga ovlaštena osoba radi sigurnog korištenja IKT-a.

Članak 5.

Tuđi osobni podaci mogu se koristiti isključivo uz prethodno odobrenje. Svi djelatnici škole moraju potpisati izjavu o tajnosti podataka te se moraju pridržavati načela pri korištenju IKT-a.

3. Školska IKT oprema i održavanje

Članak 6.

Škola štiti svoju računalnu opremu, programsku podršku, podatke i dokumentaciju od zlouporabe, krađe, neovlaštene uporabe i upliva okoliša.

Za sigurnost računalnog informacijskog sustava Škole odgovorni su korisnici i školski administrator, svaki u svom dijelu odgovornosti propisane ovim pravilnikom.

Članak 7.

Pravilnik obuhvaća IKT sustav Škole i sve sadržaje koji se prenose, pohranjuju i obrađuju u tom sustavu, sadržaje pohranjene na svim osobnim računalima u vlasništvu Škole, kao i sve poslužitelje koji su u administrativnoj domeni ili vlasništvu Škole.

4. Reguliranje pristupa IKT opremi

Članak 8.

Radi informacijske sigurnosti korisnici su obvezni pridržavati se sljedećih uputa:

- mediji koji sadrže povjerljive i važne podatke trebaju biti čuvani na adekvatnim mjestima,
- podatkovni mediji trebaju se čuvati podalje od nepovoljnih utjecaja okoliša kao što su toplina, direktno sunčevo svjetlo, vlaga, elektromagnetska polja i slično,

- korisnici ne smiju iznositi izvan Škole prijenosna računala i drugu prijenosnu opremu koju rabi više korisnika bez odobrenja administratora sustava,
- korisnik će se smatrati odgovornim za štete nastale na računalnoj opremi ako su nastale uslijed nepažnje ili nepravilne upotrebe.

Članak 9.

Računala se moraju konfigurirati na taj način da budu zaštićena od napada izvana i iznutra, što se osigurava instaliranjem softverskih zakrpi po preporukama proizvođača, listama pristupa, filtriranjem prometa i drugim sredstvima.

Škola je Odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanja priključena na CARNetovu mrežu i time automatski uključena u sustav filtriranja nepoćudnih sadržaja.

Članak 10.

Posebnu pažnju administratori su dužni posvetiti opremi koja obavlja ključne funkcije ili sadrži vrijedne povjerljive informacije koje treba štiti od neovlaštenog pristupa (npr. serveri, mrežna oprema i slično).

5. Sigurnost korisnika

Članak 11.

Učenici i zaposlenici dobivaju elektronički identitet u sustavu AAI@Edu.hr koji im se daje na čuvanje i korištenje. U slučaju da izgube svoj korisnički račun, učenik ili roditelj obraćaju se razredniku. Razrednik se obraća administratoru imenika Škole koji im izdaje novu lozinku.

Ukoliko učenik napušta Školu, njegov elektronički identitet odjavljuje se iz ustanove. Učenicima prestaju prava nad elektroničkim identitetom kada završe sa svojim školovanjem.

Zaposlenicima prestaju prava kada završe sa svojim radnim vijekom, tj. odlaskom u mirovinu ili prestankom rada u školskom sustavu.

Učenci i zaposlenici moraju posebno voditi računa o svojem digitalnom identitetu koji su dobili iz sustava AAI@edu.hr i korisničkim podacima. Svoje podatke moraju čuvati.

Članak 12.

Korisnik:

- je odgovoran za sve računalne transakcije učinjene korištenjem dodijeljenog mu prijavnog imena i zaporke,
- ne smije njemu dodijeljene zaporke otkriti drugim osobama,
- treba odmah promijeniti svoju zaporku ako posumnja da ju je netko drugi saznao,
- ne smije bilježiti zaporke na lako dostupnom mjestu,
- treba se odjaviti iz informacijskog sustava kada napušta radno mjesto.

Članak 13.

Obveze korisnika u vezi s računalnim virusima su:

- korisnik ne smije svjesno unijeti računalni virus u računalni sustav Škole,
- korisnik treba izbjegavati internetske stranice na kojima se pružaju nelegalne usluge, piratske kopije računalnih programa, audiosadržaja, videosadržaja i pornografiju,
- korisnik ne smije na školskim računalima rabiti podatkovne medije nepoznatog porijekla i sadržaja,
- korisnik treba sam ili uz pomoć stručne osobe antivirusnim programom pregledati medije koji se unose prije njihove upotrebe,
- ukoliko korisnik posumnja da je njegovo računalo zaraženo virusom ili da antivirusna zaštita nije aktivna ili ažurna, mora odmah isključiti računalo i prijaviti zapažanje.

6. Prihvatljivo i odgovorno korištenje informacijsko-komunikacijske tehnologije

6/1 Ponašanje na Internetu

Članak 14.

Korisnici školskih računala moraju se ponašati odgovorno i u skladu s etičkim načelima i u stvarnom i u virtualnom svijetu. Prema drugim korisnicima moraju se ponašati pristojno, ne vrijeđati ih niti objavljivati neprimjerene sadržaje.

Članak 15.

Škola je obvezna poticati učenike da koriste Internet na primjeren, odgovoran i siguran način te da koriste pouzdane e-izvore.

Učenici svakako trebaju koristiti informacije s Interneta u skladu s učiteljevim uputama. Svi sadržaji koji se koriste kao izvor informacija za nastavu moraju se koristiti iz provjerenih izvora.

Članak 16.

Pravila prihvatljivog korištenja odnose se na sve aspekte sigurnosti, a primjenjuju se na cjelokupnu školsku računalnu infrastrukturu (sva računala, mobilne i mrežne uređaje u školi). Pravila se odnose na sve osobe koje koriste školsku infrastrukturu.

Članak 17.

Pravila sigurnog ponašanja na Internetu uključuju sljedeće:

- osobne informacije na Internetu nikada se ne smiju odavati,
- zaporka je tajna i nikada se ne smije nikome reći,
- ne treba odgovarati na zlonamjerne ili prijeteće poruke,
- treba pomoći prijateljima koji su zlostavljani preko Interneta tako da se to ne prikriva i da se odmah obavijeste odrasli,
- potrebno je biti oprezan s izborom fotografija koje se objavljuju na Internetu,

6/2 Autorsko pravo

Članak 18.

Obveza je Škole i svih njenih zaposlenika da poštuju zakone i propise o zaštiti intelektualnog vlasništva i autorskog prava.

Škola je obvezna koristiti programsku podršku na temelju valjanih licenčnih prava.

Škola nema pravo umnožavati i distribuirati programsku podršku i pripadajuću dokumentaciju koja nije u vlasništvu Škole bez dopuštenja proizvođača ili autora, osim za potrebe stvaranja sigurnosne kopije.

Legalnost licenci donirane programske podrške utvrđuje se ugovorom o donaciji.

Članak 19.

Obveze administratora mrežnih stranica su:

- davanje ovlaštenja korisnicima za pristup pojedinim dijelovima sustava,
- briga o statistikama administriranja i posjećenosti mrežnih stranica koje se koriste u svrhu unapređenja sustava,
- nadziranje ispravnosti funkcioniranja sustava,
- u suradnji s tehničkim osobljem predlaganje i provođenje sigurnosnih mjera koje osiguravaju zaštitu od neovlaštenog korištenja podataka i objavljivanja informacija.

Članak 20.

Svaki zaposlenik ili učenik Škole dužan je prijavljivati sigurnosne poteškoće poput usporenog rada servisa, nemogućnosti pristupa, gubitka ili neovlaštene izmjene podataka, pojave virusa.

6/3 Dijeljenje datoteka

Članak 21.

Nije dopušteno stvaranje, prijenos i dijeljenje:

- materijala koji je napravljan da bi izazvao neugodnost, neprilike ili širio strahove,
- autorski zaštićenih djela bez dozvole vlasnika prava,
- uvredljivog i ponižavajućeg materijala.

Dijeljenje i objavljivanje sadržaja vezanih uz Školu učenicima je dozvoljeno samo uz odobrenje učitelja ili ravnatelja.

6/4 Internetsko nasilje

Članak 22.

Nedopušten je svaki oblik nasilničkog ponašanja na Internetu.

Članak 23.

Učitelji i učenici moraju biti upoznati s mogućim oblicima internetskog nasilja te kako prepoznati internetsko nasilje:

- iskazivanje ljutnje slanjem ljutih, neugodnih i vulgarnih poruka izravno usmjerenih prema osobi ili nekoj online grupi,
- uznemiravanje kontinuiranim slanjem prijetećih poruka,
- uhođenje putem Interneta,
- slanje ili objavljivanje neistinitih izjava o nekoj osobi drugim ljudima,
- pretvaranjem da je osoba netko drugi te slanje ili objavljivanje materijala pod identitetom druge osobe,
- slanje ili objavljivanje materijala o osobi koji uključuje osjetljive, privatne ili neugodne informacije, uključujući i privatne slike i poruke.

6/5 Korištenje mobilnih telefona

Članak 24.

Jedan od oblika nasilja među vršnjacima jest nasilje preko mobilnih telefona. Uključuje svaki oblik poruke kojoj je cilj uvrijediti, zaprijetiti, i/ili nanijeti bilo kakvu štetu drugome. Može biti tekstualna, videoporuka, fotografija, poziv ili višestruko slana poruka.

Škola je dužna upoznati učenike s posljedicama zlorabe mobilnih telefona te da je svaki oblik nasilja kažnjiv zakonom.

Ukoliko Škola ima saznanja o bilo kojem obliku nasilja preko mobilnih telefona, postupit će sukladno važećim propisima radi zaštite prava učenika i/ili djelatnika.

Članak 25.

Uvjeti za korištenje mobilnih telefona na nastavi u školi:

- dopušteno je donošenje mobilnih telefona u školu,
- tijekom nastave mobilni telefon mora biti isključen ili stišan,
- dopušteno je koristiti mobilne telefone i računala na nastavi uz dozvolu učitelja,
- ako učenik nosi mobilni telefon ili tablet u školu, isključivo je on odgovoran za njihov nestanak ili zlorabu,
- korištenje Interneta moguće je samo u nazočnosti učitelja,
- svaki uznemirujući sadržaj na Internetu učenik treba prijaviti roditelju, učitelju ili drugoj odrasloj osobi,
- fotografiranje ili snimanje u školi moguće je samo uz dozvolu i nazočnost učitelja, i to u svrhu odgojno-obrazovnih aktivnosti,
- sadržaje snimljene u školi učenik ne smije objavljivati ako za to nema dozvolu učitelja ili ravnatelja,
- prilikom objavljivanja vlastitih podataka, fotografija i videozapisa treba biti oprezan i odgovoran,
- učenik treba voditi računa o dobrom ograničenju u korištenju društvenih mreža i drugih programa,
- u slučaju nepridržavanja ovih uvjeta, postupit će se sukladno Pravilniku o pedagoškim mjerama.

Članak 26.

Ovaj pravilnik objavit će se na mrežnim stranicama i oglasnoj ploči Škole. Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na mrežnim stranicama i oglasnoj ploči Škole.

Predsjednica Školskog odbora
Biljana Šišan

KLASA: 003-05/21-1/7

URBROJ: 2149/07-01-21

Jelisavac, 6. srpnja 2021.

Ovaj pravilnik stupio je na snagu 14. srpnja 2021. godine

Ravnateljica
Ljerka Ćorković, prof.